

[Bjørn Elmquist]

bejde, vi har set i den seneste tid i den private sektor mellem erhvervsliv, fagbevægelse og de private bistandsorganisationer.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.48

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges.

Mogens Elvensø (FP):

Observa offentliggjorde den 12. december 1989 en undersøgelse af befolkningens holdning til ulandshjælpen.

59 pct. af befolkningen ville ikke hæve hjælpen, de ville have den nedsat. 34 pct. ville have hjælpen bibeholdt, og kun 3 pct. ville have hjælpen sat op. Tendensen var ens hos Socialdemokrater, Radikale og Kristeligt Folkeparti vælgere – den var dog lavest hos Kristeligt Folkeparti – og det er disse partier, der sammen med regeringen gennemfører forhøjelser.

Den 11. december 1989 afholdt Rådet for Internationalt Udviklings samarbejde et møde om den kommende udvikling i det, de kaldte den rullende 5-års-plan. Her blev anbefalet 12 samarbejdslande, idet det var ønskeligt at begrænse antallet af de nuværende 60 samarbejdslande.

Et af de interessanteste oplæg blev leveret af repræsentanter for Mellempfolkeligt Samvirke. Her blev det påpeget, at det i mange lande er svært at finde anvendelse for de afsatte midler. I Bangladesh er f.eks. ikke benyttet en tredjedel af de afsatte midler. Trods dette lukker flertallet i Folketinget øjnene og udvider beløbsrammen, og her er der dog en oplagt sparemulighed.

Blandt de fattigste lande er Nepal og Bangladesh, og her råder Mellempfolkeligt Samvirke til alvorlige overvejelser, før man indsætter hjælp.

Mellempfolkeligt Samvirke går også ind for en reduktion af modtagerlandene, og jeg citerer fra Mellempfolkeligt Samvirkes debatoplæg af 1. december 1989:

»Samvirket finder, at der bør identificeres op til 15 programsamarbejdslande. Forestillingerne om, at Danmark skulle klare et kvalificeret

og effektivt bistandsarbejde med helt op til 25 lande, finder vi derimod er helt urealistiske.«

Jeg håber, at Folketinget lytter hertil. Danidas og Udenrigsudvalgets plan om at nedskære landeantallet fra 60 til ca. 25 mener de altså ikke er nok.

Men samtidig med nedskæring sætter regeringen kronebeløbet op. Fremskridtspartiet ønsker det skatteyderbetalte ulandsbidrag helt væk fra finansloven. De ca. 7,1 mia. kr. bør reduceres kraftigt, og efter vor mening bør de sættes helt ned til 0. Fremskridtspartiet kan se, at der er behov for hjælp nogle steder, men det bør helt overlades til de private at hjælpe, også fordi ikke to personer i dette land prioriterer ens.

Den statslige hjælp har ikke hjulpet i forhold til de enorme pengebeløb, der bliver kastet ud. Det dårlige resultat skyldes fejlslagen politik både fra donorlandene og fra ulandenens egne regeringer. Trods hjælp udefra ser nogle ulande sig nødsaget til at afskaffe gratis lægehjælp og gratis skolegang.

I Bangladesh anser jeg Danmarks bidrag til hjælp som danidaidernes kar. Pengene er spildt. Efter 1994 vil der være anvendt over 2 mia. kr. her. Bagefter vil der ikke være nogen som helst krusninger at se på overfladen. Den danske bistandshjælp har kun været lapperier og forbliver kun lapperier. I tiden 1990–94 skal vi bruge 40 mia. skattekrone til ambitiøse projekter, der ingen blivende virkning har, og så skal vi i Danmark endda ud og låne pengene.

I Nepal talte jeg med et parlamentsmedlem, der udtalte, at den bedste hjælp, han kunne se, var Tuborgs oprettelse af et bryggeri, for det gav i det mindste blivende arbejdspladser.

På Danidamødet den 11. december forlangte en række talere personalet i Danida kraftigt forøget, og der blev også foreslået, at Danida skulle levere personel til de private organisationer, uanset at 90 pct. af deres bidrag stammer fra den danske statskasse. Fremskridtspartiet foretrækker privat hjælp i stedet for, at staten skal yde hjælp.

Jeg har lyst til at citere en udtalelse fra mødet den 11. december. Daværende styrelsesformand, hr. Kelm-Hansen, sagde i sin tale, at hjælpen skal være politisk bæredygtig. Det blev senere uddybet på følgende måde: »Af personlige politiske grunde har jeg sympati for det synspunkt, at alle vore programsamarbejdsland-